

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/97/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713203724
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5713203724.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

A. L., nar.XX.X.XXXX

a v právnej veci

B. L., nar.XX.X.XXXX

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, B. L. do plnoletosti, deti rodičov, matky W. H., rod. H., nar.X.X.XXXX, bytom Č. Y. XXXX/XX, S., právne zastúpenej JUDr. Miriam Podhradskou, advokátkou so sídlom v Martine, J. Kráľa 8 a otca G. L., nar.XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, S., právne zastúpeného JUDr. Mariom Buksom, právne služby, s.r.o. so sídlom v Martine, Červenej armády 1, maloleté deti bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na deti takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú A.Á. L., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 1.3.2013 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.3.2013 do 31.10.2013 v celkovej výške 280,- Eur súd otcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Otec je p o v i n n ý platiť na B. L., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 1.3.2013 do 20.4.2013 s tým, že nedoplatok za toto obdobie v celkovej výške 33,33 Eur je p o v i n n ý zaplatiť v lehote do 30.11.2013 k jej rukám.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Súd konanie o zvýšenie výživného na B. L. za obdobie od nadobudnutia plnoletosti dňa 21.4.2013 z a s t a v u j e.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 20P/139/2010-97 zo dňa 19.11.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoP/25/2011 zo dňa 26.5.2011.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 8.3.2013 matka žiadala zvýšiť výživné na mal. B. na 150,- Eur a na mal. A. na 130,- Eur mesačne vzhľadom k tomu, že sa jej zvýšili výdavky a jej príjem je malý. Uviedla, že deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené v roku 2008, od roku 2009 býva s dcérami sama v 2-izbovom byte. Je zamestnaná v Eccu, kde pracuje na tri zmeny a jej čistý príjem je cca 550,- Eur. Na kúpu bytu si bola nútená zobrať úver z Q. W., ktorý mesačne spláca 150,- Eur. Staršia dcéra B. navštevuje 3. ročník Spojenej školy v Turanoch, mohla by absolvovať výlety organizované školou, no z finančných dôvodov to nie je možné, napr. teraz majú ísť do Talianska, no študenti doplácajú 320,- Eur. Je dispenzarizovaná v dermatologickej ambulancii, má psoriázu. Platí jej poisťku. V škole dosahuje priemerné výsledky, má s ňou výchovné problémy. Dcéra A. navštevuje 1. ročník na Dopravnej škole vo Vrútkach, na cestovnom zaplatí mesačne 10,- Eur. je zdravá, prekonala len bežné detské choroby. Tiež jej platí poisťku. Otec si vyživovaciu povinnosť plní pravidelne, občas im kúpi oblečenie a iné drobnosti. Dcéry u neho trávajú 3 hodiny v nedeľu. Ona s otcom nekomunikuje, majú zlý vzťah. Mala záujem s ním riešiť výchovné problémy B., no žiaľ bezvýsledne.

Otec v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že ho považuje za neodôvodnený. Predpokladom zmeny rozhodnutí je taká zmena pomerov účastníkov, ktorá odôvodňuje vydanie takéhoto rozhodnutia. V tejto veci uplynuli od ostatného rozhodnutia takmer dva roky. Pomery na strane detí sa nezmenili s tou výnimkou, že B. dňa 21.4.2013 dosiahla plnoletosť a súd bude musieť s ňou ako účastníčkou konania konať ako s osobou, ktorá je v plnom rozsahu spôsobilá konať pred súdom a je plne spôsobilá na právne úkony. Deti bývajú v rovnakých podmienkach a ich záujmy, zdravotný stav a iné potreby sa nezmenili. B. začala navštevovať dopravnú školu vo Vrútkach, kde má zvýšené výdavky spojené s cestovným. Na jeho strane a na strane matky nenastali žiadne zmeny, on dokonca zarába menej ako zarábala, má také isté výdavky, pričom deťom podľa ich potrieb kupuje alebo

prispieva na odevy, obuv alebo ich iné potreby, trávi s nimi voľný čas, pokiaľ mu to matka umožní. Matka nie celkom dobre zvláda výchovu a starostlivosť o dcéru B. (čl. 20-21).

Matka na pojednávaniach zotrvala na návrhu v celom rozsahu, zvýšenie žiadala od podania návrhu. Spláca tri úvery, ktoré použila na vyplatenie manžela z bytu, na splatenie pôžičky od rodičov a na financovanie bežných výdavkov v čase práceneschopnosti. Poistenie platí len dcéram, ona poistenie nemá. A. v Martine nevyužíva mestskú dopravu, z vlakovej stanice vo Vrútkach chodí do školy peši, aj v zime. Dáva jej vreckové na zakúpenie stravy, keď sa v škole nestravuje. V septembri jej bola zistená alergia na peľ, tiež má zvýšené biele krvinky a neutrofilii. Bude potrebovať 30 injekcií, ktoré budú stáť 150,- Eur. Ona má problémy so žalúdkom a pečeňou, mala by denne užívať lieky, ale sú drahé a tak ich neužíva. Dcéry k otcovi chodia každú nedeľu do 15,00 hod. do 19,00 hod., tiež v utorok alebo v stredu sú tam dve hodiny vtedy, keď to vyhovuje otcovi, musia sa ho najprv opýtať.

Otec nesúhlasil so zvýšením výživného, zotrval na písomnom stanovisku. Jeho finančná situácia sa nezmenila, dcéram sa snaží dať či už peniaze alebo s nimi stráviť voľný čas. Matka to s návrhom výšky výživného prehnala, nezarába 1.000,- Eur. Rodičom prispieva aj na rôzne výdavky, ktoré okolo rodinného domu vzniknú. Prerábali v dome komplet kuchyňu, dávala sa plávajúca podlaha, nová linka, krbová pec, lavica na sedenie. Je vyučený automechanik, robil to len rok po skončení vojenskej služby, zarábalo sa málo a preto robil 16 rokov vodiča z povolania, prácu automechanika už teraz neovláda.

Plnoletá B. sa nepripojila k návrhu matky, lebo sa jej výdavky nezvýšili, má len základné výdavky na stravu, bývanie, na dopravu jej netreba. Na stužkovú teraz v novembri nejde, lebo jej matka povedala najprv, že jej to zaplatí, potom povedala nie a potom zase áno, malo sa platiť 200,- Eur. Tiež zistila, že ak by išla matka, nešiel by otec a naopak. Čo zaplatila na stužkovú 40,- Eur jej už bolo vrátené. Nevie koľko mesačne matku stojí, nevie na čo matka dáva peniaze. Nevie posúdiť či zo sumy 85,- Eur je možné pokryť jej výdavky. Matke nechce robiť zle, nevchádza s ňou dobre, nemajú spoločnú tému, o čom sa s ňou rozprávať. Robí so sestrou doma väčšinu domácich prác okrem varenia a prania. Keď niečo potrebuje, otec jej prispeje. Kúpil jej svetre, nohavice, tričká, prispieva jej na kredit na mobil každé dva mesiace cca 6,- Eur, na narodeniny dostala hodinky. Otec kupuje aj A. a prispieva jej na kredit. Má s ním dobrý vzťah, ešte nemali medzi sebou problémy.

Kolízny opatrovník doporučil zvýšiť výživné na mal. A., nakoľko zvýšenie je v jej prospech a od posledného rozhodnutia výživného uplynul dlhší čas.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, ich právnych zástupcov, plnoletej B. a kolízneho opatrovníka (čl. 68-71, 85-90), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými rodičmi a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8C/102/2008, sp.zn. 10C/195/2009 a sp.zn. 20P/139/2010. Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. A. a plnoletej B. nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8C/102/2008-43 zo dňa 1.10.2008, mal. B. a mal. A. boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu po 1.800,- Sk mesačne vopred k rukám matky, právoplatnosť rozsudok nadobudol dňa 10.10.2008.

K zvýšeniu výživného na mal. B. na 85,- Eur mesačne a na mal. A. na 75,- Eur mesačne od 1.5.2010 došlo rozsudkom č.k. 20P/139/2010-97 zo dňa 19.11.2010, keď odvolací súd rozsudok zmenil a výživné zvýšil na 80,- Eur na mal. B. a na 65,- Eur na mal. A. s účinnosťou od 1.5.2010, ktoré považoval za primerané a akceptujúce otcove podieľanie sa na výchove a výžive aj mimo rámec určenej vyživovacej povinnosti. V tom čase rodičia nežili v spoločnej domácnosti, matka s maloletými bývala v bývalom spoločnom 2-izbovom byte, ktorý získala do vlastníctva v rámci vyporiadania BSM, keď otcovi vyplatila 14.937,27 Eur, platila spoločenstvo vlastníkov bytov 112,20 Eur, elektrinu 35,- Eur, RTVS 4,64 Eur, káblovú televíziu 10,- Eur, internet 9,29 Eur, komunálny odpad 8,12 Eur na osobu. Pracovala v Ecco Slovakia, a.s., Martin od 7.6.2010, pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 31.12.2010, za prvé štyri mesiace mala priemernú čistú mesačnú mzdu 404,24 Eur. Z úradu práce poberala prídavky na dve deti po 21,99 Eur. Splácala bezúčelový spotrebný úver z Q. W. mesačne 56,05 Eur, ktorý použila na vyplatenie manžela z bytu, 6.639,- Eur jej požičali rodičia, ktorým pôžičku splácala po 100,- Eur. Deťom platila životné poistenie v Y.-X. F.Ď. mesačne 20,05 Eur a 9,96 Eur a ročne úrazové pripoistenie 18,32 Eur. Mal. B. bola študentkou 1. ročníka Spojenej školy v Turanoch, 4-ročného študijného odboru marketing cestovného ruchu. Nosila okuliare, liečila sa u dermatovenerologičky pre psoriasis vulgaris, používala špeciálny krém a telové mlieko, na ktoré dopláca od 3,- Eur do 6,- Eur. Vo voľnom čase sa venovala počítaču a korčuľovaniu na kolieskových korčuľoch. Mal. A. bola žiačkou 8. triedy Základnej školy v Turanoch, nevenovala sa žiadnym záujmovým aktivitám, bola zdravá. Otec pracoval v Team Industries, s.r.o., Turany ako lakovač, za 10 mesiacov roka 2010 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 496,46 Eur. Býval v spoločnej domácnosti s rodičmi E. Y. D. L., starobnými dôchodcami v rodinnom dome, na náklady spojené s bývaním a stravu prispieval 150,- Eur mesačne, podieľal sa na opravách a údržbe domu, vytopilo im pivnicu a museli kúpiť čerpadlo za 58,90 Eur. V septembri 2010 si zakúpil auto za 11.520,- Eur, časť 3.840,- Eur zaplatil v hotovosti z úspor a časť 7.680,- Eur z úveru poskytnutého Volkswagen finančné služby Slovensko s mesačnou splátkou 42,16 Eur. Platil si v Y.-X. F. poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania 8,50 Eur ročne a úrazové poistenie 17,79 Eur štvrtročne. S dcérami sa stretával, ale u neho neprespávali, staršia chodila každú sobotu alebo nedeľu, mladšia dva krát do mesiaca, kupoval im veci na oblečenie, tenisky, dával občas vreckové do 5,- Eur, na narodeniny a meniny dostávali peniaze a sladkosti. Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemali, matka vlastnila byt a otec osobné motorové vozidlo Škoda Fabia Combi, rok výroby 2010.

Tiež sa viedlo konanie sp.zn. 10C/195/2009, v ktorom sa matka domáhala vylúčenia otca z užívania spoločného bytu, toto konanie bolo zastavené potom čo rodičia uzavreli dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a matka zobrala návrh späť.

Matka aj v súčasnosti pracuje v Ecco Slovakia, a.s., Martin, v roku 2012 mala priemernú čistú mesačnú mzdu bez daňového bonusu 532,39 Eur a 537,86 Eur za 7 mesiacov roka 2013. Výdavky má na cestu do zamestnania cca 41,- Eur mesačne (čl. 30-31, 83). Rovnako stále bývajú s deťmi v tom istom 2-izbovom byte, kde matka platí mesačne nájomné 119,- Eur, elektrinu 35,- Eur, RTVS 4,64 Eur, káblová televíziu a internet cez Slovanet, a.s. 29,90 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad 50,68 Eur a daň z nehnuteľnosti 5,70 Eur (čl. 39-42). Spláca dva spotrebiteľské úvery „C. Q. W., Y..X..“, prvý poskytnutý v novembri 2010 vo výške 4.850,- Eur na vyplatenie manžela v rámci vyporiadanie BSM na základe dohody uzavretej medzi nimi s mesačnou splátkou 77,61 Eur, druhý 3.900,- Eur poskytnutý v auguste 2012 so splátkou 64,42 Eur, ktorý použila na vyplatenie pôžičky, ktorú

jej rodičia poskytli pôvodne vo výške 6.639,- Eur s dohodnutými splátkami po 100,- Eur mesačne na pokrytie zostatku pre vyplatenie manžela, s ktorým bola dohodnutá suma 14.937,27 Eur. Tiež má povolené prečerpanie „C.“ od augusta tohto roka s výškou úveru 300,- Eur, ktorý použila na zaplatenie nájomného a poisťok deťom v čase práceneschopnosti v septembri pre problémy s chrupom (čl. 41, 43-52). V Y.-X. F., Y..X.. platí mal. A. a B. životné poistenie P. H. mesačne 29,88 Eur a ročne úrazové pripoistenie 18,32 Eur B. a 35,- Eur mal. A.Á., tiež poistenie P. T. 47,- Eur ročne. Platí si mobilný telefón do 40,- Eur mesačne, ktorý využívajú aj dcéry (čl. 53-54). Má zdravotné problémy, je sledovaná v gastroenterologickej ambulancii Pigeas pre dyslipidémiu (porucha metabolizmu tukov a lipoproteinového transportného mechanizmu so vzťahom k postihnutiu tepien, zvýšené množstvo lipidov - cholesterolu v krvi) s nutnosťou dodržiavanie diéty s obmedzením tukov, užívaním liekov Ursosan a Lagosa, Za zubné ošetrenie zaplatila v septembri 30,- Eur (čl. 82, prílohová obálka).

Plnoletá B. je študentkou 4. ročníka Spojenej školy v Turanoch, 4-ročný študijný odbor marketing cestovného ruchu, maturuje. V škole sa nestravuje, kupuje si občas jedlo v bufete, stravuje sa doma. Výdavky sú na základné školské potreby a pomôcky a učebnice cca 30,- Eur, výlety rodičia platia spoločne. Stále sa lieči sa u dermatovenerologičky pre psoriasis vulgaris, musí používať špeciálny krém a telové mlieko, na ktoré sa dopláca.

Mal. A. je študentkou 2. ročníka Strednej odbornej školy dopravnej v Martine, študijný odbor komerčný pracovník, v školskej jedálni sa nestravuje, má väčšie desiaty, príp. si niečo zakúpi z vreckového od matky. Výdavky boli na začiatku každého školského roka na základné školské potreby cca 20,- Eur, na príspevok za ZRPŠ 20,- Eur, za stužkovú slávnosť záloha 25,- Eur, keď celý príspevok je 300,- Eur a treba ho zaplatiť do konania stužkovej. Ďalšie výdavky sú na cestovné z S. do Q. vlakom a späť, mesačný lístok 8,40 Eur, mestskú hromadnú dopravu nevyužíva, chodí peši aj v zime. V priebehu roka sú výdavky na exkurzie a rôzne školské akcie, ktorých sa nezúčastňuje pre nedostatok finančných prostriedkov (čl. 56, 83). V septembri 2013 sa podrobila testom u klinického alergológa, bola jej diagnostikovaná rhinoconjunctivitis allergica (inhalačná alergia) na pele, užívala tabletky Zenaro, aktuálne pri ťažkostiach a bola realizovaná špecifická alergénová imunoterapia formou injekcií s výdavkom 28,92 Eur za 6 injekcií (iniciálne a udržiavacie balenie), poisťovňa hradí 163,87 Eur. Tiež jej bola zistená leukocytóza (zvýšené množstvo bielych krviniek v krvi) a neutrofilia (lymfocytový stresový faktor, zápalová odpoveď organizmu na kritický stav) s nutnosťou ďalších odborných vyšetrení (čl. 55, 84). Vo voľnom čase sa nevenuje žiadnym záujmovým aktivitám, v lete využíva bycikel.

Otec stále pracuje u toho istého zamestnávateľa Team Industries, s.r.o., Turany ako lakovač kovov, v roku 2012 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 532,53 Eur a 504,80 za 9 mesiacov roka 2013 (čl. 33, 59-67). Býva v tom istom rodinnom dome v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, starobnými dôchodcami, na náklady spojené s bývaním, stravou a praním prispieva 180,- Eur mesačne, podľa možnosti sa podieľa na opravách a údržbe domu. Výdavky predstavujú mesačne plyn 84,- Eur, elektrina 29,87 Eur, rozhlas a televízia 2,32 Eur, káblová televízia cez Slovanet, a.s. 29,99 Eur, vodné a stočné 16,- Eur, ročne komunálny odpad 42,92 Eur a daň z nehnuteľnosti 32,39 Eur, tiež sa zakupuje drevo a

uhlie, preukázané 98,82 Eur v októbri 2013 (čl. 58, 74-79, prílohová obálka). V tomto roku v rodinnom dome modernizovali kuchyňu, výdavky boli na novú kuchynskú linku, zástenu, ozdobnú lištu, dres a batériu, plávajúcu podlahu, krbovú pec, lavicu na sedenie, preukázal výdavok 1.372,16 Eur (čl. 78, 81, prílohová obálka). Nemá žiadne pôžičky a úvery. S deťmi

sa stretáva, staršia B. chodí v nedeľu poobede a jeden deň v týždni dve hodiny, väčšinou chodí aj mladšia A., v lete boli s otcom na Donovaloch a v Harmaneckej jaskyni, kde vstup stál za každú 5,- Eur. Zakupuje im oblečenie, prispieva na kredit 6,- Eur každé dva mesiace, na 18-te narodeniny B. kúpil hodinky za 44,90 Eur, dostávajú darčeky na narodeniny a meniny (prílohová obálka).

Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú, matka vlastní byt, v ktorom bývajú, otec osobné motorové vozidlo Škoda Fabia Combi, rok výroby 2010, úver na jeho kúpu 11.000,- Eur je splatený.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods.1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Súd nemusí zastaviť konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. v prípade, ak ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.), ak dospeje k záveru, že sú pre takéto konanie dôvody.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a preto mu sčasti vyhovel u obidvoch detí, zvýšil výživné na mal. A. na 100,- Eur mesačne od 1.3.2013 a rovnako na B. za obdobie od 1.3.2013 do 20.4.2013, teda do dosiahnutia plnoletosti, vo zvyšku návrh matky zamietol, otca zaviazal splácaním vzniknutého nedoplatku 280,- Eur u mal. A. v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným a 33,33 Eur u B. so zaplatením do 30.11.2013 k jej rukám, konanie o zvýšenie výživného na B. od plnoletosti zastavil vzhľadom k tomu, že sa nepripojila k návrhu matky a nežiadala zvýšenie výživného po plnoletosti. Výživné v takejto výške považoval za primerané, optimálne a zodpovedajúce odôvodneným potrebám detí a zodpovedajúce možnostiam a schopnostiam povinného otca.

Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede všetkých účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u otca výšku jeho príjmov, jeho výdavkov bývania vrátane výdavkov na modernizáciu kuchyne, rovnako aj u matky jej príjem a výdavky bývania, u mal. A. niektoré jej výdavky. Za zhodné súd považoval konštatovanie účastníkov o stretávaní sa otca s deťmi a o prispievaní nad rámec výživného.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a psychický vývoj dieťaťa, do ktorého je nepochybne potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť a výdavky spojené so zdravotným stavom, čo je aktuálne u obidvoch detí, nevenujú sa záujmovej činnosti so zvýšenými výdavkami.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v novembri 2010, resp. v máji 2011 (rozhodoval odvolací súd) s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v novembri 2013 mal preukázané, že v priebehu času došlo k takej zmene pomerov oprávnenej mal. A. a plnoletej B., čiastočne rodičov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, ide najmä u maloletej o také zmeny, ktoré sa výraznejším

spôsobom prejavili, lebo začatie prípravy na budúce povolanie štúdiom na strednej škole mimo miesta bydliska je podstatná zmena pomerov spojená so zvýšením výdavkov. Vyššie sú aj výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb detí, ale aj zvýšením výdavkov na potreby rodičov, pričom u detí je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, nevyžadujú pestrú, vyváženú a bohatú stravu ako vyvíjajúce sa dieťa, tínedžerka vo veku 16 rokov, jej nároky druháčky na strednej škole sú iné ako ôsmačky základnej školy.

Napríklad priemerná ročná miera inflácie vyjadrená prírastkom priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahla v októbri hodnotu 2%, v októbri medziročná miera inflácie dosiahla hodnotu 0,7%, spotrebiteľské ceny v priemere za 9 mesiacov v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2012 vzrástli v úhrne o 1,7%. U mal. A. pribudli výdavky v súvislosti so zistenými ochoreniami, u B. sa zvýšili výdavky v súvislosti s financovaním bežných potrieb. Ide o výdavky, kde časť sú jednorazové výdavky ako platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebujú nepravidelne, ale podstatnú časť tvoria opakujúce výdavky, lebo je potrebné každý deň, každý deň potrebujú raňajky, desiatu do školy, teplý obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používajú hygienické potreby. Skoro každý mesiac je potrebné dokúpiť niečo na oblečenie, na hygienu, musia sa platiť úhrady za bývanie vrátane prepočítaných ročných platieb, čo je tiež súčasť výživného. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo matka sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na odôvodnených potrebách a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, čo je postavené na roveň finančnému plneniu, tak potom to určite je optimálna suma pre zabezpečenie odôvodnených potrieb.

Zmena pomerov čo sa týka mzdy nastala u matky, ktorej sa zvýšila o cca 130,- Eur, u otca ani nie o 10,- Eur a je zrejmé, že u neho v tejto oblasti nejde o podstatnú zmenu. Situácia matky je však iná, lebo sama musí financovať všetky výdavky bývania a otec sa na nich podieľa spoločne so svojimi rodičmi. Zhoršil sa jej zdravotný stav a má zvýšené výdavky na liečbu ochorení. Pracuje aj nadčasy za účelom zlepšenia svojej finančnej situácie v snahe zabezpečovať základné potreby detí. Tieto si nemôžu dovoliť venovať sa žiadnym záujmovým aktivitám z finančných dôvodov. Navyše matka musí splácať úvery na vyplatenie otca z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď získala do vlastníctva 2-izbový byt, ktorým však zabezpečuje bytovú potrebu detí. Otec nemusel riešiť otázku bývania, lebo sa odsťahoval k rodičom do rodinného domu a jeho finančná situácia (priemerná mzdy) je v podstate rovnaká ako u matky, ktorá má na druhej strane vyššie výdavky. Otec už nemusí splácať mesačne 42,16 Eur úver na kúpu osobného motorového vozidla, je splatený a potom zvýšenie výživného o 35,- Eur u mal. A. a o 20,- Eur u B. len na obdobie do plnoletosti nie je také, aby nebolo v možnostiach otca ho platiť. Dokázal zo svojej mzdy modernizovať kuchyňu v rodinnom dome za cca 1.370,- Eur, pričom rodinný dom nie je jeho vlastníctvo, zhodnotil majetok svojich rodičov. Tento výdavok nemožno považovať za nevyhnutný a mohol tieto finančné prostriedky využiť pre deti, vyživovacia povinnosť k deťom je prvoradá a má prednosť pred ostatnými nie nevyhnutnými výdavkami, hierarchia výdavkov otca nemôže byť v rozpore so záujmami jeho detí.

Súd prihliadol na skutočnosť, že otec sa s dcérami stretáva, prispieva na ich potreby aj nad rámec určeného výživného, čo na druhej strane to možno považovať za štandardný prístup každého rodiča k plneniu jeho rodičovských práv a povinností, ktoré nemôžu byť obmedzené len na platenie súdom určeného výživného.

U obidvoch rodičov prihliadol na výdavky bývania, ktoré matka platí sama a predstavujú 193,24 Eur vrátane prepočítaných ročných výdavkov, na jednu osobu 64,41 Eur. Otec sa na nich podieľa spoločne so svojimi rodičmi, predstavujú 168,46 Eur okrem pevného paliva, na jednu osobu 56,15 Eur. Tiež na to, že časť potrieb detí je krytá štátnou sociálnou dávkou vo forme prídavku na dieťa, ktorého výška sa zmenila len minimálne.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil finančné možnosti otca, jeho rodinné a majetkové pomery, rovnako možnosti a pomery matky, ale aj zvýšené potreby mal. A. a plnoletej B.. Výživné zvýšil od 1.3.2013, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný. Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok u mal. A. 280,- Eur, ktorý vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným - zvýšenie o 35,- Eur krát 8 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným,

ktoré považoval za primerané, bude ho splácať 28 mesiacov. U B. za dobu maloletosti je 33,33 Eur - za marec 20,- Eur a za 20 dní apríla 13,33 Eur a je povinný ho zaplatiť do 30.11.2013 k jej rukám.

Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania sa dcéra B. stala plnoletou a účastníčkou konania a nežiadala zvýšenie výživného od plnoletosti, súd v súlade s § 96 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).